

A Pécsi Ítéltábla a dr. Balázs Ügyvédi Iroda (Ügyintéző dr Balázs István ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Peti Éva (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű és a **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen - személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a ...Törvényszék 2016. június 8. napján kelt 13. sorszámu ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II. rendű alperesnek 88.900.- (nyolcvannyolcezer-kilencszáz) forint együttes első - és másodfokú perköltséget.

A felperes által az állam részére fizetendő elsőfokú illeték összegét 60.000.-(hatvanezer) forintra felemeli és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 48.000.-(negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes B., H. és Sz. megyében lát el fő tevékenysége szerint autóbusszal végzett helyközi személyszállítást, 2000 főt meghaladó munkavállalói állománnyal. Egyike a volt V. társaságokból alakult regionális közlekedési központoknak, a tulajdonosi jogokat az M. Zrt. gyakorolja. A II. rendű alperes több regionális közlekedési központnál működő szakszervezet, a munkavállalók szociális, szakmai, gazdasági érdek-képviselőjét látja el. 2011. október 14-én alakult, képviselője az I. rendű alperes. A II. rendű alperes a www.....hu internetes oldalt működteti, ahol a szervezet képviselője rendszeresen publikál a saját neve alatt. Az I. rendű alperes aláírásával publikációk jelentek meg többek között 2015. március 13-án, április 7-én és július 29-én, valamint szeptember 20-án is. A 2015. április 7. napján megjelent publikáció olyan képi megjelenéssel került közzétételre, amelyen „a hazudozás általános mintáját példázó és a hazugság folytán megnyúlt orrú Pinocchio és az orra végén ülő tücsök Tódor látható”. A publikációk a v...társaságok és azok jogutódjaiként alakult közlekedési központok működésével, tevékenységével foglalkoznak.

A II. rendű alperes több társaság területén a munkavállalók érdekeinek érvényesítése érdekében 2015. szeptember 21. napjára úgynevezett „fekete pólós” demonstrációt szervezett. A kihelyezett plakátokon - a felperes működési helyein is - arra hívta fel a munkavállalókat, hogy ezen a napon a munkájukra fekete pólóban és ne az előírt formaruhában jelentkezzenek.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperesek a plakátok kihelyezésével, illetve azok tartalmával, valamint az I. rendű alperes által jegyzett cikkekkel megsértették a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, kérte az alpereseknek a kintlévő plakátok eltávolítására, valamint egy millió forint sérelemdíj egyetemleges megfizetésére kötelezését.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy érdek-képviselői szervként feladatuk a munkavállalók számára minél előnyösebb munkafeltételek elérése, amelynek érdekében értékelhetik a munkáltatók gyakorlatát, s amennyiben az kedvezőtlen álláspontjukat kifejezésre is juttathatják. Ennek módja nem volt túlzó vagy lealacsonyító, így személyiségi jogsértést nem követtek el.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a II. rendű alperes a 2015. szeptember 21-i demonstrációra felhívó plakáton tett azon megállapítása, hogy

4.) A társaságnál formaruha viselésére köteleznek úgy, hogy már évek óta nem biztosítanak számodra formaruha-ellátást,

5.) Az üzemanyag-megtakarítás rendszerén belül a számunkra kedvező feltételeket a társaság folyamatosan hátrányunkra változtatja meg,

7.) A külső vállalkozásba kiszervezik a műszaki javító bázisokat úgy, hogy ez az ott dolgozó munkavállalók szerzett jogait sérti, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy a 2015. szeptember 21-i demonstrációra felhívó plakátok közül a még kint lévő darabokat 15 napon belül távolítsa el, és 15 napon belül - a felsorolt helyeken - a 2015. szeptember 21-i demonstrációra felhívó plakáttal azonos méretű plakátot helyezzen ki, amely tartalmazza, hogy a II. rendű alperes a fenti három pontban a felperes jóhírnévhez fűződő jogát megsértette, és a jogsértésért a II. rendű alperes bocsánatot kér.

Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes a www.....hu internetes honlapon 2015. április 7. napján megjelent „Érdekes! a munkáltató számára a régióban a SZ. miért nem kívánatos szakszervezet? Miért kell a SZ-ot negatívan megkülönböztetni a már működő szakszervezettől? Miért nem lehet a SZ számára is biztosítani ugyanazokat a feltételeket mint a K és a KM számára biztosít a munkáltató?! Aki tisztán lát tudja a választ! Nem kell egy olyan szakszervezet, amely konfrontációt vállalva kiáll a munkavállalók érdekei mellett”.

A 2015. július 29. napján megjelent „folytatja a munkáltató a munkavállalók kemény elszámoltatását és felelősségre vonását; Sz. megyében a primitív személyforgalmi vezetők körében van egy mondás kemény kézzel kell a buszvezetőket irányítani, nehogy elkanászosodjanak; biztos kijelenthetem ebből lett elégük azoknak az autóbusz-vezetőknek, akik megunva a munkáltató cseszegetését csapják rá - otthon a kutyájuknak parancsolni is képtelen - személyforgalmi vezetőkre az ajtót is és lépnek le a társaságtól.”

A 2015. szeptember 22. napján megjelent „a szakszervezetünknek csak a malmára hajtják azok a felső vezetők a vizet, akik nem szabadulnak meg azoktól, a középvezetőktől, akik a munkavállalókat az elviselhetetlen magatartásukkal elüldözik” kijelentésekkel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy a fenti bejegyzéseket 15 napon belül a www.....hu internetes honlapról törölje, és fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 200.000 forint sérelemdíjat. Ezen

felül eltiltotta a II. rendű alperest a további jogsértéstől, ezt meghaladóan vele szemben a keresetet elutasította.

Az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította, mert az I. rendű alperes a II. rendű alperes képviselője, ebből következően nem magánszemélyként, hanem az alperesi érdekképviselő képviselőjeként járt el, tevékenysége értelemszerűen a II. rendű alperes tevékenységének minősül, ezért az I. rendű alperes, még ha történt is jogsértés, felelősséggel nem tartozhat.

A II. rendű alperes vonatkozásában a 2015. szeptember 21-i részvételre buzdító plakát 1.), 2.) és 6.) pontjaiban írtakkal kapcsolatban megállapította, hogy valótlan tényállítást nem tartalmaznak az ott írt állítások, a 3.) pontban írtak valóság alapját a felperes nem vitatta, azok megállapításai ténszerűek.

A plakát 4.) pontjában az „évek óta” kifejezés nyilvánvalóan a valóságnak nem felel meg, mert a felperes 2015. évre járó formaruha egy részét utalvány formájában adta át, a 2013. és 2014. évben - amit a II. rendű alperes sem vitatott - a formaruha-ellátás megtörtént, így ez a kifejezés a felperesre nézve sértő, valótlan állítás.

Az 5.) és a 7.) pont valóságtartalmát az alperesek felhívás ellenére sem bizonyították.

Megállapította, hogy a 2015. március 13-i internetbejegyzés nem valótlan tartalmú, mert ugyan a II. rendű alperes nem reprezentatív, ebből adódóan a kollektív szerződés aláírására nem jogosult, azonban a tárgyalásokon részt kellett volna vennie. A 2015. április 7-i bejegyzéssel kapcsolatosan rögzítette, hogy az alperesek felhívás ellenére nem igazolták azt, hogy a felperes hátrányosan megkülönböztetné a II. rendű alperesi szakszervezetet, a 2015. július 29-i internetes bejegyzés felperes által kiemelt részére is ugyanezt állapította meg azzal, hogy azok a felperesre sértőek. Álláspontja szerint az alperesek nem igazolták a 2015. szeptember 22-i bejegyzés valóságtartalmát sem, nem igazolták, hogy a felperesnél olyan középvezetők dolgoznának, akik a munkavállalókat az elviselhetetlen magatartásukkal üldöznék, míg az ugyanezen a napon közzétett sérelmezett bejegyzéssel kapcsolatban rögzítette, hogy nem tartalmaz olyan tényállítást, amely a felperesre sérelmes lenne.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes részben a 2015. szeptember 21-i demonstrációra felhívó plakát 4.), 5.), és 7.) pontjában írtakkal, részben az internetes bejegyzésekkel megsértette a felperes jóhírnevét, ezért a jogsértés tényét a Ptk.2:42.§ (1) és (2) bekezdése, a 2:43.§ d) pontja alapján megállapította, és a 2:51.§ (1) bekezdés alapján kötelezte bocsánatkérésre a II. rendű alperest. A II. rendű alperest ezen túl kötelezte 200.000.- forint sérelemdíj fizetésére is a Ptk.2:52.§ (2) bekezdése alapján, kiemelve azt, hogy a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Utalt arra, hogy a sérelemdíjat az 1959. évi IV. törvényben szabályozott nem vagyoni kártérítéstől ez különbözteti meg, a sérelemdíjra való jogosultsághoz hátrány bekövetkeztének igazolása nem szükséges. A sérelemdíj mértékének megállapításánál az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy bár maga a demonstráció országos nyilvánosságot kapott, a plakáton tett kijelentések csak szűkebb körben, a felperes munkavállalói között váltak ismertté, a felperest nem érte olyan hátrány, amely az általa igényelt nagyságrendű sérelemdíj megállapítását indokolná. Ezt meghaladóan a keresetet a II. rendű alperessel szemben is alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel állapította meg, hogy a kifogásolt megállapítások nem valósak és sértik a felperes személyiségi jogait. A jóhírnév megsértésének alapja egyedül a valótlan és sértő tényközlés lehet, a tényekre alapított vélemény,

értékítélet, bírálat sérthet személyhez fűződő jogokat, de semmiképp nem alapja a jóhírnév megsértésének. A kifogásolt állítások egyrészt nem valótlanok, másrészt nem sértőek, ezért a jóhírnév megsértésének megállapítására nem alkalmasak. A kifogásolt közleményeket a maguk egészében kell vizsgálni, egymással összefüggő részeket összefüggésükben kell értékelni, az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra. A demonstrációt a II. rendű alperes hét megyében hirdette meg, így a kifogásolt munkáltatói gyakorlat több munkáltatót érint, nem csak a felperest. A II. rendű alperes alapvető feladata a munkavállalói érdekek képviselése, a munkavállalók számára minél előnyösebb munkafeltételek elérése, a sérelmezett megállapításokban a munkavállalói gyakorlat értékelése történt, kiemelve a munkavállalók számára kedvezőtlen gyakorlatot, ez pedig személyiségi jogsértést nem jelenthet. A plakáton megjelölt állítások a felperes tevékenységét, munkájának megítélését hátrányosan nem befolyásolták, a gazdasági, üzleti megítélésére negatívan nem hatottak. A bejegyzésekkel kapcsolatban utalt még arra is, hogy azokat teljes tartalmában kell értékelni, azok kizárólag olyan közlések, melyek a vélemény-nyilvánítás körébe tartoznak, így nem lehetnek alapjai személyiségi jog megsértésének.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperesek által készített plakát azért sértő a felperesre nézve, mert alkalmas a munkavállalók közötti negatív vélemények kialakítására, a munkavállalókat elvonja a munkavégzéstől, illetőleg a munkavállalókban felkelti annak érzetét, hogy esetlegesen a munkahelyüket veszély fenyegeti a munkáltató jövőbeni intézkedései miatt. A honlapon közzétett bejegyzésekkel kapcsolatban utalt arra, hogy a 2015. április 7-i bejegyzés valótlan tényen alapul, míg 2015. július 29-i és szeptember 22-i bejegyzésekkel kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy azok valóság alapját az alperesek felhívás ellenére sem bizonyították, márpedig az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségének eleget tett, és tájékoztatta az alpereseket a bizonyítás sikertelenségének következményeiről.

A felperes az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezést csatlakozó fellebbezéssel támadta. A csatlakozó fellebbezést a másodfokú bíróság hivatalból elutasította.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a fellebbezéssel érintett körben helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel azonban a fellebbezéssel érintett részében a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A fellebbezés elbírálása szempontjából fontos tényezőként a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a II. rendű alperes a munkavállalók érdekképviselőre létrehozott szakszervezet, a felperes pedig munkáltató. A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) szabályozza a kollektív munkajogi jogintézményeket, amelyek célja, hogy az egyéni munkavállaló által nem feltétlenül elérhető lehetőségekért a munkavállalók együttesen léphessenek fel, s ezzel mintegy kiegyensúlyozzák a munkavállaló és a munkáltató közötti egyenlőtlenségeket.

Az Mt. 270.§ (2) bekezdés a) pontja szerint szakszervezet a munkavállalók minden olyan szervezete, amelynek elsődleges célja a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek előmozdítása és megvédése. A szakszervezetnek - tehát a II. rendű alperesnek is - az a feladata, hogy a munkavállalókat képviselve fellépjen a munkáltatóval szemben, a munkavállalók védelmét biztosítsa, a munkavállaló és a munkáltató között meglévő hatalmi egyenlőtlenségeket, aránytalanságokat kiegyensúlyozza.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint e körbe tartozik az is, ha a szakszervezet - tisztségviselői útján - a munkáltató intézkedéseiről - adott esetben negatív - véleményt fogalmaz meg, vagy a munkavállalókat az érdekeik érvényesítésére, a munkáltató hátrányos, vagy annak vélt intézkedéseivel szemben demonstrációra hívja fel.

Az elsőfokú bíróság jogi indokait a másodfokú bíróság pontosítja annyiban, hogy miután az igényérvényesítő felperes jogi személy, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:1.§ (3) bekezdése szerint a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat alkalmazni kell, kivéve ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illetheti meg. A felperes által érvényesített jóhírnévhez fűződő jog a jogi személyt is megilleti. E jogokra a 2:42.§ (2) bekezdésének rendelkezése, annyiban irányadó, hogy a jogi személyt megillető személyhez fűződő jogok is e törvény védelme alatt állnak. Nem illetik meg azonban nyilvánvalóan a jogi személyt az emberi méltóságból, az emberi mivoltból fakadó - így a becsülethez fűződő - személyiségi jogok.

A 2:45.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényt állít, vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

A hírnév valamely személyre, szervezetre vonatkozó mások által hozzáférhető azon tények, adatok összessége, amelyek alapján az adott személyről a társadalomban egyfajta értékítélet alakul ki. Ebből következően a jóhírnév sérelmének megállapítására az olyan valótlan, a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely hamis tényt határozottan vagy burkoltan tartalmaz, s alkalmas az adott személyről korábban kialakított kedvező értékítélet hátrányos megváltoztatására. A vélemény, a bírálat akkor jogsértő, ha egyúttal valótlan tényállítást is magában foglal vagy ha a kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó vagy lealázó. A másodfokú bíróság megítélése szerint a keresettel támadott II. rendű alperesnek tulajdonítható megnyilvánulások nem tartoznak ebbe a körbe, azok mindegyike vélemény-nyilvánításnak minősül, különös tekintettel a felek között fennálló - fent részletezett - kapcsolatra.

A vélemény-nyilvánítás alkotmányos alapjog, a bírói gyakorlat a vélemény-nyilvánítás alkotmányos alapjogának és a személy jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának ütközése esetén az előbbi részesíti előnybe, figyelemmel a 36/1994.(VI.24.) AB határozat indokolásában írtakra is. A vélemény-nyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, másokat saját álláspontjáról meggyőzzön. A vélemény-nyilvánítás szabadsága ezért általában mindenféle közlés szabadságát magába foglalja, függetlenül a közlés módjától, értékétől erkölcsi minőségétől, többnyire a valóságtartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülménye is tükrözhet véleményt, azaz a vélemény-nyilvánítási alapjog nem korlátozódik csupán az értékítéletre.

A perbeli esetben - amikor a munkáltató és munkavállalói érdekképviselő áll egymással szemben - alkalmazhatónak találja a másodfokú bíróság azokat a közéletben részt vevők személyiségi jogainak érvényesítése körében kialakított elveket, amelyek szerint a kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. A munkáltatónak ugyanis számolnia kell azzal, hogy a munkavállalók érdekeinek védelmére hivatott szervezetek fokozott figyelemmel és kritikával illetik a munkavállalókat érintő minden intézkedését. A II. rendű alperes fellépése mind a plakátok, mind az internetes cikkek tartalmát illetően az érdekvédelmi szervezet szabad működésének határain belül van. Nem állapítható meg olyan, a valóságot meghamisító tartalom, amely a felperesnél uralkodó

munkabékét veszélyeztette volna, erre a perben a felperes korábban nem is hivatkozott. Ellenkező felfogás, a munkáltatói személyiségi jogok előtérbe helyezése, ellehetetlenítené a munkavállalói érdekképviselő hatékony működését.

A plakát - fellebbezéssel érintett - 4.),5.) és 7.) pontjaiban a felperes illetve a többi érintett munkáltató formaruha ellátással, üzemanyag megtakarítással illetve külső műszaki javítóbázis létrehozására vonatkozó munkavállalókat érintő intézkedéseivel kapcsolatos markáns vélemény, a II. rendű alperes, mint érdek-képviselői szervnek a munkáltatók szakmai tevékenységével kapcsolatos kritikája a munkavállalók szemszögéből. E pontokban kifejtett vélemény nem önkényes, alapja a felperes, illetve a többi munkáltató intézkedése volt. A vélemény helyes vagy helytelen voltának megítélése pedig meghaladja a személyiségvédelmi per kereteit, ezért az elsőfokú bíróság helytelenül vizsgálta kizárólag azt, hogy a vitatott pontok tartalma megfelel-e a valóságnak vagy nem. A II. rendű alperesnek ez a véleménye nem lépi túl a vélemény-nyilvánítás szabadságát akkor sem, ha a felperest érintő kritikai megfogalmazások ránézve kedvezőtlenek, esetleg erőteljesebbek, azonban nem gyalázkodó tartalmúak, nem sértőek, ezért a jóhírnév sérelmének megállapítására nem adnak alapot.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a felperesi kereset másik nagy csoportja, a II. rendű alperesi honlapon közzétett publikációknak a felperes által önkényesen kiragadott mondatai, mondatrészei értékelésekor kifejtett jogi álláspontjával sem. E cikkek sem értékelhetők tényközlésként, ezek mindegyike a maga egészében a II. rendű alperesi szakszervezet véleményét tartalmazzák, amelyekből a felperes a keresetében a jóhírneve megsértése alapjaként csupán bizonyos részeket ragadott ki.

A személyiségi jogi perekre is irányadó a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása, mely akként rendelkezik, hogy az igény elbírálásánál a kifogásolt közleményt, cikket a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni.

A publikációkat tehát a maguk összességében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni, és nem lehet a használt kifejezéseket és az egymáshoz tartalmilag kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükből kiragadva vizsgálni.

A fellebbezéssel érintett mindegyik írás a felperes II. rendű alperes szakszervezetet, annak vezetőjét érintő intézkedésével, a felperes egyes vezetőinek a munkavállalók felé tanúsított magatartásával kapcsolatos vélemény-nyilvánítás, ami erőteljes negatív kritikát tartalmaz, azonban kifejezőmódjában nem minősül bántónak, sértőnek, lealacsonyítónak. A 2015. április 7-i internetes honlapon megjelent cikk vitatott része a felperesi munkáltatónak a II. rendű alperesi szakszervezetet negligáló, „figyelembe nem vevő”, mellőző magatartását kritizálja, míg a 2015. július 29. és szeptember 22-i publikációk a felperesi középvezetők munkavállalókra (buszsofőrökre) tett kijelentéseit minősíti, negatív véleményt megfogalmazva. A II. rendű alperesnek ezek a közlései nem mások, mint a felperest mint munkáltatót értékelő vélemények. A munkaadó tevékenységének, magatartásának kritikai értékelése - ami a II. rendű alperes feladata - természetesen sok esetben ellentétes a felperes mint munkaadó álláspontjával. Kétségtelen, hogy a leírtak a felperest kedvezőtlen színben tüntetik fel és több esetben negatív értékítéletet fejeznek ki, azonban a felperes által a publikációkból kiragadott szöveget összefüggésében értékelve megállapítható, hogy a leírtak nem lépik át a szabad vélemény-nyilvánítás jogszabályi keretek által biztosított és védett határait oly módon, hogy amiatt a felperest személyiségi jogi védelemben

kellene részesíteni. Ahogy a fentiekben is már a másodfokú bíróság hangsúlyozta, a véleménynyilvánítás szabadsága megelőzi a jóhírnév sérelmével kapcsolatos személyiségi jogvédelmet, ilyen esetben a vélemény valóságtartalmának bizonyíthatatlansága nem értékelhető a véleményt nyilvánító terhére.

Megjegyzzi csupán a másodfokú bíróság, hogy a bizonyítási teherrel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét tévesen teljesítette és a bizonyíthatatlanság jogkövetkezményeit tévesen értékelte az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes terhére a 2005. április 7-i bejegyzéssel kapcsolatban. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. tv. (Ebkvtv.) az egyenlő bánásmód követelményének megtartását írja elő, és 8.§ s) pontja kifejezetten védett tulajdonságként nevesíti az érdekképviselőhöz való tartozást. Ennek megfelelően adott esetben tehát nem az alpereseket terhelte volna annak bizonyítása, hogy a felperes hátrányos megkülönböztetést alkalmazott, hanem a felperesnek kellene bizonyítani, hogy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta (EBD2014.M.22.). Miután azonban a másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontja szerint az adott írás véleménynyilvánításként értékelendő, ennek az eljárási hibának az ügy érdemére nem volt kihatása.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A II. rendű alperes fellebbezése sikeres volt, ezért a II. rendű alperest az elsőfokú eljárásban is pernyertesnek kell tekinteni. A felperes így a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a II. rendű alperesnek az őt képviselő ügyvéd első- és másodfokú eljárásban felmerült munkadíját a megfizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdése alapján állapította meg. A felperes köteles ezen felül az állam javára megfizetni az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán a per tárgyi illetékfeljegyzési jogára figyelemmel le nem rótt első-, és másodfokú eljárási illetéket is, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Pécs, 2017. február 9.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró